

Uzmanlar uyarıyor: İlaçlardan zehirlenme vaka

lararası emniyet müdürlükleriyle birlikte çalışan FDA, özellikle sahte kolesterol, tansiyon, osteoporoz, mide-bağırsak ilaçları, kireçlenme ilaçları, meme kanseri ve saç dökülmesi ilaçları ele geçirdiklerini belirtiyor. Amerikan Sağlık Bakanlığı ise, özellikle internetten ilaç satın alınmasında çok dikkatli olunması gerektiğinin altını çiziyor. Çünkü çok "ciddi" çalışıklarını söyleyen şirketler bile nereden geldiği pek de belli olmayan, hatta ilaç bile olmayan ürünleri postallıyorlar müşterilere.

İnternet, korsan ilacı yaygınlaştırdı

İstanbul Eczacı Odası Başkanı Ecz. Zafer Kaplan, korsan ilacın ülkemizde çok ciddi bir sorun olduğunu, ancak hiçbir önlem alınmadığını belirtiyor: "Maalesef Türkiye'de böyle bir sorun var. Bu suç teşkil eden, insan sağlığını tehlikeye atan bir durum. Ama önlem alınamıyor. Özellikle de internet ciddi bir sorun. İnternet üzerinden ilaç satanlar yaygınlaşıyor. Bu ilaçların ise menşei, nereden alındığı, hangi koşullarda saklandığı belli değil, belki ilaç bile değil bunlar. Bu suçlarla ilgili bir ceza da maalesef yok. Bu bir suç, ama cezası yok. 'İnternet suçları' diye yepyeni bir kavram çıktı çağımızda ortaya. Halkın sağlığıyla oynanıyor. Biz, oda olarak vatan-daşları, yetkilileri uyarıyoruz ve sık sık savcılığa suç duyurusunda bulunuyoruz. Korsan ilacın internetle birlikte yaygınlaştığını söyleyebiliriz. Bu hem ekonomik soygun, hem de sağlık açısından ciddi bir sorun. Yıkta ne kadar korsan ilaç tükettiğini ise tespit etmemiz mümkün değil."

Korsan ilacın Türkiye'ye özellikle Çin ve diğer Uzakdoğu ülkelerinden getirildiğinden söz eden Kaplan, Sağlık Bakanlığının bu konuda pek bir önlem almadığına değiniyor: "Sağlık Bakanlığının ne elemanı var, ne bu konuda bir mevzuatı var. Korsan ilaç, yasalara göre suç, ancak bununla ilgili uzmanlaşmış kriminal bir daire de yok. Yani bu suç, ama cezası yok aslında. İlaç mutlaka eczacıdan, hekimin ve eczacının danışmanlığında alınmalı."

Anadolu Üniversitesi Bitki ve İlaç Araştırma Merkezi (TBAM) kurucusu, Eczacılık Fakültesi Farmakognози Anabilim Dalı Başkanı Prof. Dr. Hüsnü Can Başer

ise ruhsatlanmamış olan ve eczaneler dışında satılan ilaçların satın alınmasının hem sağlık hem de mali açıdan riskli olduğuna dikkat çekiyor. Korsan ve sahte ilacın son yıllarda ülkemize pek çok yoldan getirildiğini söyleyen Prof. Başer, sözlerini şöyle sürdürüyor: "Herhangi bir yasal kalite-kontrol'den geçmemiş, içeriği belli olmayan, hatta ترکیbindeki maddelerin bile içinde bulunduğu şüpheli olan, ülkeye yasa dışı yollarla sokulmuş veya ülkede yasa dışı yollarla üretilmiş bu tip ilaçların satışının Sağlık Bakanlığınca denetim altına alınması toplum sağlığının korunması açısından şart. Bu tip ilaçların çoğu sahte ilaçlardır. Dış ambalajları ve ilaç şekli aslına benzese dahi etken maddeleri yok. 'Gıda takviyeleri' adı altında pek çok bitkisel ürün, vitamin ve mineraller, Tarım Bakanlığının izniyle satılıyor. Sağlık Bakanlığının bu tip ürünler üzerindeki kontrolü Tarım Bakanlığınca bırakıldı. Ancak, ilaç adı altında satılan bu tip ürünler üzerinde de yeterince kontrol ve denetim yapılmıyor. Zira, Tarım Bakanlığında ilaç analizi ve denetimi konusunda yeterli altyapı ve yetişmiş eleman da yok. İlaç ve benzeri tüm ürünlerin Sağlık Bakanlığının kontrolünde olması bu açmazı giderecek en iyi çözümdür. Yurtdışından gelen ilaçların denetimi gümrük aşamasında yapılabilir. Ancak, yurtdışında da pek çok ürün veya hizmet sözde herbalistler tarafından internet üzerinden pazarlanıyor. Bu kişiler hazırladıklarını iddia ettikleri 'mucizevi formüller' (içeriği belli olmayan) için çaresiz hasta yakınlarından astronomik rakamlar talep ediyorlar. Yasalarımıza göre ülkemiz sağlık sektöründe 'herbalist' tanımı yok. Herbalist eğitimi veren bir kurum da yok. Ülkemizde bitkisel ilaçlar konusunda eğitim alan meslek mensupları sadece eczacılardır. Bu nedenle eczacılar bitkisel de dâhil tüm ilaçlar üzerinde bilgi sahibidirler."

DİKKATLİ OLUN
Prof. Dr. Hüsnü Can Başer, "Bitkisel ürünlerle ilgili bunun eğitimini almış eczacılara danışmak şart" diyor.

Bitkilerin ve bitkisel ürünlerin yanlış kullanımına bağlı olarak ciddi sağlık sorununu yaşayan pek çok insan var Türkiye'de. Özellikle de Çin'den gelen ne olduğu belirsiz bitkiler ve zayıflama çaylarını yaygın bir şekilde kullanılıyor. Yanlış tüketim sonucu karaciğer nakline kadar giden hastalar olduğundan söz eden Türk Karaciğer Araştırmaları Derneği Başkanı Prof. Dr. Nurdan Tözüm, yüksek dozlarda tüketilen zayıflama çaylarının tehlikeli olabileceğine değiniyor: "Bu çaylar özellikle yüksek dozlarda alındığında vücutta birikiyor. Özellikle de çayların içindeki 'alkaloit' kimyasalı karaciğer hücrelerine ciddi zarar veriyor. Uzakdoğudan gelen bu bitkiler, doğadan çıktıkları şekliyle alkaloit içeriyor ki bu madde karaciğer üzerinde toksik etkiye sahip. Bu çaylar siroza bile yol açabiliyor.